

За Українську Самостійну
Соборну Державу!

Воля народам!

Воля людині!

яків бусел (київський)

СОВЕТСЬКИЙ ПАТРІОТИЗМ

Чужина 1948

Передрук підпільних
матеріалів
П. Б. 48; — 04/48.

ЯКІВ БУСЕЛ
(КИЇВСЬКИЙ)

Совєтський патріотизм

Передрук підпільних матеріалів

м. л. 48; — 04/48.

В С Т У П.

Советський патріотизм у його новому виді це одвертий поворот кліки кремлівських вельмож до ідей великоруського імперіялістичного месіянізму, що датується вибухом II. імперіялістичної війни. Загроза упадку Москви, а з тим і можливість розпаду СССР, дала привід відкликатися до старих патріотичних почувань. Цей офіційний відклик не був відокремленою подією, зумовленою конечністю самого воєнного положення. Це був початок унаявлення нуртуючого вже здавна процесу під плівкою інтернаціоналістичної фразеології. З часу II. війни, прозваної „вітчизняною”, старий патріотизм російської імперії відзискує й утверджує — у трохи змінений формі — своє давне право громадянства. Громадянам, чи пак „жителям”, СССР припало в уділі, або активно виявляти цей патріотизм, або попасті в підозру ухилу в бік (іншого) націоналізму чи „реакційності”.

Що ж сталося?

На відтинку національної політики большевиків, тобто на відтинку викорінювання всяких неросійських національних ідей і перемінювання „жителів” підбитих країн на яничар, помагачів і активних визнавців т. зв. „ширших ідей”, ідей спільніх з поневолювачами, — не сталося нічого нового, не змінилося по суті нічого, крім ідеологічних гасел, що обґрутували політику національного винищування підкорених народів. Єдине нове, отже, це **зміна в обґрутуванні** старої національної політики большевиків супроти народів.

Недавно ще знищування національної ідеї і вихолощування всого, що було національне по змісту, а не по формі, офіційно проводилося во ім'я **інтернаціоналізації народів**. Ідеологічним обґрунтуванням потреби винародовлювання і знецінювання всього національного була марксистська засада про те, що „пролетаріят не має батьківщини”, що до нього належить ввесь світ, а кожна національна ідея є „пережитком”, що припізнюю поступ у напрямі інтернаціонального злиття народів. Тепер зміна сталася в тому, що російська національна ідея перестала уважатися вже пере-

житком — в відмінності до всіх інших надалі „пережилих” національних ідей. Більше того! Російський народ так визначився в соціалістичному будівництві і в „обороні батьківщини соціалізму”, що російську імперіяльну ідею проголошено рушієм поступу. Інтернаціональне злиття народів у майбутньому не скасовано. Воно повинно би статися через їхнє державно-політичне злиття з „найпередовішим” у соціалізмі народом (зберігаючи покищо свої племінно-регіональні особливості). Злиття народів в інтернаціональне соціалістичне суспільство відбудеться таким найпростішим способом, що народи будуть перевиховані до того, щоб без спротиву дати по жерти себе російській імперіяльній ідеї, яка є найпевнішим гарантом здійснення кремлівського соціалізму. В цьому напрямі провадиться на наших очах спішна робота. Загально беручи, національна політика большевиків продовжує далі те саме, що досі роблено. Знищування всякого національного змісту в неросійських народів проводиться ще більш нетерпляче й настирливо, але під іншим, неприкритим вже гаслом: **державно-політичної русифікації народів.**

Пролетаріятові оголошено, що він має

батьківщину. Його вітчизною є російська імперія, як цілість, столицею якої є особливої шані достойна „Масква мая родная”. Підбитим народам проголошено те саме. Одних і других наділено обов'язком любити, боронити й активно величати спільну для них імперію. На них покладено ще й окремий обов'язок шанувати, подиву і вдяки до „найбільш заслуженого” для пролетаріату і „найпередовішого” народу тієї імперії, народу російського. Кремлівські вельможі докладають зусиль, щоб цим запамороченням про вищість і важність пройняти і російський народ і підкорені народи, навіть подекуди й чужий пролетаріятдалеких країн, і перетворити їх у споєний спільним почуттям слухняний інструмент для підбоїв світа під своїм керівництвом.

Російському імперіалізмові царських віків приписується тепер прогресивну роль. Під цим кутом наново ревізується історію і звеличується окремих царів і тих царських генералів, що мали успіхи в загарбницьких війнах. Цього ще мало. Всьому тому, що не було твором „руских людей” — їхньої зброї, праці, або ума — повинна принципово бути надавана менша, або легковажна ціна. На

рівні з здобутками російського духа не можна ставити творчості неросійських народів, не кажучи вже про творчість „буржуазного Заходу”. Говорити про позитиви будь-якого народу можна тільки в такому випадку, коли одночасно з тим підкреслюється ще вищі позитиви Росії в тій самій ділянці. Хто це занедбує робити — робить ухил.

З цього погляду „розкривається” щораз то нових „ворогів народу” що поробили **ухили** в історії, в політичній економії, в філософії, в літературній критиці, в письменстві, в музиці, в театральному мистецтві, — всюди там, де не досить виразно зуміли чи змогли підкреслити вищість, важність, позитивність російського вкладу.

Кремлівським диктаторам іде отже про створення різновидного круга сугestій не лише для російського, але й для всіх других народів **про меншевартисть** останніх і про конечність їх орієнтації на співпрацю й допомогу „досконалішого”, більшого, і „здібнішого” в соціалістичному будівництві російського народу. Марксистська ідеологія була до того часу кінцевою метою, зараз вона щораз виразніше стає тільки засобом для забезпечення за російським народом ке-

рівної ролі серед других, стає переходовим ступнем для державної і політичної асиміляції підкорених народів. Далішим логічним етапом „соціялізму” кремлівських вельмож буде національна асиміляція.

Супроти такого ідеально-політичного становища окупантів України українське визвольно-революційне підпілля перевело широку роз'яснювальну роботу. Фрагментом тієї роботи є ряд підпільних видань. З-поміж них, основну аналізу теперішнього советського патріотизму подає **О. Горновий** у статті: „Шовіністичне запаморочення і русифікаційна гарячка большевицьких імперіалістів”, що була поміщена в краївому органі Проводу ОУН, „Ідея і Чин” Ч. 10. *)

Пропонована книжечка: **Советський патріотизм**” це передрук одного з популярних підпільних видань, що вийшла на Україні 1948. р. циклостилевим

---

¹⁾На цьому місці звертаємо увагу громадянства на нахабність одної новонародженої емігрантської групи, що підшившися під назву офіціозу Проводу ОУН, видала недавно під таким же заголовком свій журналчик, пояснюючи це згодом своїм „невіжеством”.

друком у формі брошури. Вона піддає критиці типову для нового мислення статтю одного з большевицьких публіцистів про сучасний советський патріотизм. Автор, при нагоді критики, розкриває, на яких справжніх елементах, на яких фальшуваннях, перекрученнях і промовчуваннях фактів побудована ця найновіша концепція большевицького патріотизму. Простота і ясність доказів розбиває запаморочення, творене большевицькою пропагандою про потребу тривкої спільноти інтересів поневолених з поневолювачами. Приступна форма викладу причинилася до широкого умасовлення цієї книжечки серед селянства і робітництва України, не зважаючи на велику чуйність нквд-івських і партійних органів, які даремно докладають усіяких зусиль, щоб українську масу ідейно дезорієнтувати пропагандою т. зв. „спільніх і ширших ідей” і перевиховувати цими ідеями на помагачів імперіялістичної кліки гнобителів України. Поневолені маси навчилися розрізняти брехливість большевицької пропаганди від справжніх намірів імперіялістичних диктаторів „спільної вітчизни”. Советському патріотизму приставили вони героїчний патріотизм своєї воюючої за визволення країни.

П О ВІДОМЛЕННЯ

про смерть славної пам'яті

**Пруга Якова
Бусла - Київського**

в дні 15. вересня 1945 року,
в селі Бишкі,

Козівського р-ну, Тернопільської
області.

Провід Організації Українських Націоналістів і Головне Командування Української Повстанської Армії з найглибшим сумом сповіщають революціонерів, повстанців і ввесь український народ, що дня 15. IX. 1945 р. у селі Бишкі, Козівського р-ну, Тернопільської області, — поляг геройською смертю в бою з бандою енкаведівських опричників — Член Проводу Організації Українських

Націоналістів Славної Пам'яті Друг ЯКІВ БУСЕЛ (КИЇВСЬКИЙ, ГАЛИНА).

З бойових лав української Революції ворожі кулі вирвали Великого і Вірного сина українського народу, видатного політичного керівника, визначного теоретика-ідеолога революційного руху, знаменитого публіциста і пропагандиста революційних ідей, великого учителя і революційних кадрів.

Життя і діяльність друга БУСЛА-КИЇВСЬКОГО тісно пов'язані з національним і революційним відродженням Волині і Полісся в останніх десятиріччях. Один із перших пionерів-організаторів революційного руху на ПЗУЗ. За революційну діяльність довелося йому зазнати усіх жорстокостей і переслідувань польських окупантів, багато разів арештований поліцією, і врешті засуджений на 12 років важкої тюрми.

В 1939. р. друг БУСЕЛ ЯКІВ виходить на волю і зараз же з повною енергією і самовідданістю приступає до дальшої революційної боротьби. Працює співробітником політично-пропагандивного Осередку при Проводі ОУН. Бере активну участь у підготовці і проведенні II. Великого Збору ОУН у 1941. р.

В час німецької окупації 1941-1944 рр. друг ЯКІВ БУСЕЛ є керівником політично-пропагандивного Осередку на ПЗУЗ. На цьому відповіdalльному пості з особливою силою й енергією проявилися Його велики здібності і непересичний талант глибокого вченого.

Бурний повстанчий підйом народніх мас Волині і Полісся проти німецьких загарбників у 1943-44 рр., це вислід його палкого революційного слова. Друг БУСЕЛ-КИЇВСЬКИЙ є його надхненником, його духовим батьком. Своєю невтомною працею Він виховав, виростив і озброїв політично численні лави революційних кадрів і повстанчих загонів та багатьох з гуці низів видвигнув у командні керівні пости.

За свої видатні керівні здібності у місяці липні 1943 р. на III. Надзвичайному Зборі ОУН призначений у члени Проводу ОУН. Властивий йому революційний розмах, глибина і якість політичної думки все наштовхували його на нові шляхи розгортування революційного полум'я. За його ініціативою осінню 1943 р., скликано першу Конференцію Поневолених Народів, як азербайджанський, грузинський, узбекський і другі з'їзди.

У найкритичніші моменти перевалу фронтів по ПЗУЗ, зимою і весною 1944 р. друг ЯКІВ БУСЕЛ як заступник Прорівника Організації на ПЗУЗ і заступник Командира УПА-Північ безпосередньо керує цілістю усіх справ.

Прихід нових большевицьких окупантів зустріла Організація і УПА під керівництвом БУСЛА-КИЇВСЬКОГО — нещадною боротьбою, що невмирущою славою вкрила бойові лави повстанчих відділів. У новій підбольшевицькій політичній обстановці друг ЯКІВ БУСЕЛ відверто висуває нові ідеї революційної боротьби проти СССР і взагалі імперіялістичної системи світа в цілому.

Повний творчої снаги, великих задумів і плянів відійшов від нас друг ЯКІВ БУСЕЛ назавжди. Та пам'ять про Нього — Великого Вчителя і безкомпромісового Революціонера вічно житиме у наших серцях, у серцях усього українського народу.

Його нові революційні ідеї, Його фанатична віра в торжество нашої справедливої справи, Віра в сили української революції і українського народу, запалюватимуть наші серця на дальші чергові бої аж до остаточної побіди.

Його величній характер, невтомна, плодотворна діяльність і фанатично-пристрасна відданість ідеї Визволення українського народу служитимуть вічним прикладом для сьогоднішніх і прийдешніх поколінь.

Невтомна, самовіддана і безпощадна боротьба членів Організації, повстанців і всього українського народу проти більшевицьких вбивць і загарбників буде найбільшою пімстою і найкращим пам'ятником дорогому другові БУСЛОВІКИЙСЬКОМУ, що віддав усі сили свого видатного розуму, увесь вогонь свого благородного серця, своє життя служінню українському народові, Великій Справі УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

СЛАВА ЙОГО СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТИ!

СЛАВА ГЕРОЄВІ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ!

ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОІ
АРМІЇ

СОВЕТСЬКИЙ ПАТРІОТИЗМ

Похила, по якій котиться большевицька пропаганда від часу повстання советської держави, іде від гасел всесвітньої революції, що видвигнула всесвітній пролетаріят, як гегемона всього політичного життя в світі, до гасел народу, батьківщини й патріотизму, що „став рушійною силою розвитку суспільства”. Ця похила йде паралельно до другої похилої і є її відбитком, а саме від ідей будови всесвітньої робітничої держави до побудови російської імперії.

Особливо нагальне намагання оформити ідею „советський народ” як вихідну всіх дій режиму, виявилося під час війни. З цього приводу в воєнній пропаганді зчинено багато галасу довкола понять „батьківщина”, „рідна земля”, „традиція”, пригадано „кров предків”, „героїчну історію”, визвольну місію народу”, і нарешті, „особливий склад ума”, кращий від інших, цього народу.

Цей галас продовжується й зараз і не притихає, а, навпаки, прибирає на силі і свідчить, що тут іде не про часову мобілізацію мас патріотичними гаслами, а про впоення масам певних корінних понять, в ім'я яких мають діяти як суспільство.

Тому і розглянемо критично цей товар, який большевицька пропаганда підносить нашому народові та каже споживати як єдино життедайний.

Більше всесторонньо від інших охопив вище згадані поняття якийсь — ма-бути землячок — В. Готт в статті „Животворна сила патріотизму”, тому і візьмемо в основу розгляду твердження зі статті Готта.

За Готтом основні елементи, що творять советський патріотизм це поняття:

1. „**Батьківщина, „рідна земля”**”. „Патріотизм радянських людей власне і тим відмінний від патріотизму інших народів, що саме поняття батьківщина, рідна земля найповніше відчуває наш народ. І це цілком природно: радянський народ перемагаючи безконечні труднощі, оточений численними ворогами, відстоїв свою землю, свою свободу”.

2. **Спільна держава всіх народів ССРР, спільна столиця Москва. „Народи Ра-**

дянського Союзу, якої вони не були б національності, мають одну столицю — Москву”.

3. Єдність цілей і шляхів народів СССР т. зв. „дружба народів”. „Єдність цілей і єдність шляхів, визначених великим Леніним і Сталіном... сприяли дальшому зміцненню дружби між народами. Узи нерозривної дружби, що зв'язують на протязі історії російський і український народ ще більше зміцнили саме в період боротьби за побудування соціалізму в нашій країні”.

4. Любов до національної культури і мови, як регіональної особливості. „Любов до своєї національної культури, рідної мови, за умов взаємної поваги і братської взаємодопомоги народів СССР, вела до зміцнення почуття любові до спільної батьківщини всіх радянських народів — Союзу СССР”.

5. Першенство й керівна роль російського народу. ”З особливою повагою і почуттям глибокої подяки ставилися і ставляться всі народи СССР до свого старшого брата — російського народу, під керівництвом якого вони повалили царське самодержавство”.

Повищі положення стараються большевики формально погодити з марксиз-

мом, що наскрізь проник життя ССР. „Марксизм-ленінізм, ґрунтуючись на теорії класової боротьби і викриваючи глибокі й непримиренні противоріччя в середині націй між експлуататорами й експлуатованими, зовсім не заперечує того, що нація є реально існуюча, стала єдність людей. Ленін і Сталін вчать, що національні інтереси і національні традиції не є чимось примарним, а становлять життєві інтереси народу”. „Ленінізм рішучо ворожий національному ніглізмові, байдужому ставленню до національних інтересів народів і їхніх національних традицій. Всяке обмеження цих інтересів і традицій, всякі на них зазіхання ленінізм вважає за замах на корінні життєві інтереси народу”. „На основі всебічного й глибокого аналізу історії боротьби народів Росії та інших країн за свою вітчизну, за свою честь і свободу Ленін дійшов до висновку, що патріотизм має велике значення в розвитку суспільства, бо він складається в народів протягом багатьох десятиріч і сторіч”.

До цих теоретичних заложень советського патріотизму додає Готт ще й історичні основи. Вони базуються на таких твердженнях:

•

1. Київська держава це спільна Руська держава росіян (на першому місці), українців і білорусинів. "Спільні предки російського, українського й білоруського народів, що жили на території Київської Русі, героїчно боронили свою свободу, незалежність і національну культуру від ворогів". За основу патріотизму Готт бере не народ, навіть не стисло державу, а територію, яка пізніше ввійшла в російську імперію. „Ідея патріотизму, ідея захисту своєї землі і свого народу від поневолення іноземними загарбниками вже в ті далекі часи об'єднувала численні слов'янські народи для спільної боротьби проти напасників". „Великий Новгород і Псков в коріні припинили германську колонізацію. Не лише дружинники Олександра Невського вийшли проти німецьких псів, а й усі новгородські люди зі зброєю рушили на ворога".

2. Російську царську імперію будували добровільно різні народи. „Після величезного розору, заподіяного Батієм київським землям довго не відроджувалася минула слава Києва. Руські землі стали об'єднуватися навколо Москви". „Протягом багатьох століть слов'янські народи, і серед них наймогутні-

ший російський народ, будували багатонаціональну Росію”.

Так виглядає в загальному схема офіційного советського патріотизму, цього нового символу віри, поданого масам на місце „інтернаціоналу”. Що ж він уявляє собою в дійсності, не в устах радянських можновладців? Розглянемо по пунктах.

Приглянувшись ближче до вичислених елементів советського патріотизму, бачимо, що він нічим не різиться від буржуазного патріотизму, навпаки, є тотожний з офіційним патріотизмом кожної різнонаціональної імперіялістичної держави.

Візьмім перший елемент — „батьківщина”, „рідна земля”. В чому динаміка цього поняття? Так само, як в буржуазних західно-европейських демократій, так як і в фашизмі, вона криється в любові й ненависті, у звеличуванні предків, у вихованні вояовничості, в месіянізмі. „Любов народу до своєї батьківщини і ненависть до її ворогів — почуття, що має величезну дійову силу. Це почуття виховується в народі на всьому протязі його історії. З великою пошаною народ оберігає пам'ять про славні патріотичні діла своїх предків і сучасників.

З покоління в покоління передає він славу про них і в своїй усній творчості, і пам'ятках письменства. Звання славного минулого свого народу сповнює радянського патріота гордістю за це минуле, розвиває його любов до батьківщини і ненависть до всіх її ворогів, допомагає виховувати риси характеру бійця, воїна, необхідні до здобуття перемоги". Отже виразно виходить, що дійовою силою советського патріотизму є не місія визволення робітничого клясу, а любов до батьківщини — „священної землі" і ненависть до її ворогів, не візія світового комунізму, а „пам'ять про патріотичні діла своїх предків". Це поняття, як сказано, готове дістали в спадщині радянські люди ще від царизму. Воно потрібне їм, щоб виховати „бійця", „воїна". Спитаємо, для чого? Може для боротьби за світову робітничу державу? Де там! В статті Готта про це ані слова. Навпаки, там говориться про свою „священну землю". Цілі, за які бився і має битися цей „воїн", ось як описує пан Готт: „На великих рівнинах східної Европи, а потім на ще ширших Азії, руські люди будували свою державу"… „Який колосальний труд, які немовірні зусилля витрачено на те, щоб

освоїти ці великі простори. Скільки крові було пролито, щоб відстояти своєї землі від неодноразових спроб розозити їх, знесилити, поневолити, підкорити іноземному ярму".

Так. Скільки крові було пролито царями, щоб підбити Україну, Кавказ і Азію. Скільки сліз і крові це коштувало самому російському народові. Шевченко каже, що всіх імператорів би стало втопити в цій крові і слізах. І цей жорстокий, колоніяльний підбій п. Готт називає будовою „своєї” держави, обороною перед поневоленням. І таку ціль визначає сучасним бійцям СССР. Чим же різиться ця ціль від цілей Гітлера й інших імперіялістичних держав Заходу? В основі нічим.

Як і інші імперіялісти, п. Готт стається замаскувати царський і сучасний імперіялізм СССР в туманні фрази месіянізму і робить цей месіянізм, як і всі інші імперіялісти, питоменною прікметою патріотизму.

„Народи Росії 1812. р. захищали не тільки свою землю, вони виступали проти Бонапарта, як проти сили, що підкорила й поневолила численні народи Європи. Російський народ виступав як рятівник інших народів Європи, на сво-

боду й незалежне існування яких зазіхував Наполеон". „Радянська людина-патріот своєї вітчизни — показала себе рятівником культури і цивілізації". П. Готт, фальшуючи історію, замовчує, що цар Олександер в результаті Наполеонівської війни загарбув Польщу на спілку з іншими імперіялістами, замовчує також, що монархічна система, встановлена на Віденському Конгресі, була реакційною в порівнянні до системи Наполеона, що виросла з французької революції. Подібно представляється і сучасна місія СССР. Це ж СССР був головним ворогом рівноправності малих народів на конференції в Сан Франциско, це ж він грозив зірвати конференцію, якщо не буде встановлена диктатура трьох великорідних держав (право вета) над іншими народами. Це ж він сьогодні териває Туреччину, бажаючи відібрати від неї Дарданелі, це ж він окупував Середню Європу. Так ось як справді представляється місія імперіялістичної кліки СССР — а раніше царів. Ось який месіянізм советського патріотизму, як сказано вище, є спільна держава зі спільною столицею Москвою, єдність цілей і шляхів народів СССР та першество й керівна роль російського народу.

Спільна держава підбитих і поневолюючих народів — це конечність для кожного поневолюючого народу і невід'ємна риса офіційної ідеологіїожної імперіялістичної кліки. Чи є де така імперіялістична кліка, яка не хотіла б, щоб підбитий народ визнавав її державу? Напевно нема і не було такого народу, щоб добровільно корився імперіялістам. Отже і тут нема різниці між СССР і іншими імперіялістами.

Єдність шляхів і цілей та першентво й керівна роль російського народу (імперіялістичної кліки). Готт говорить про єдність цілей і шляхів, визначених Леніним і Сталіном, а не згадує Маркса. Якщо Готт утотожнює цілі і шляхи Маркса з цілями й шляхами Леніна й Сталіна і якщо при тому йде йому про світовий соціалізм, то при чому тут царська традиція, при чому тут поклони в сторону російського народу? Видно, що не про світовий соціалізм іде річ, не про вчення Маркса, а про імперію, про цілі і шляхи, визначені імперіялістичною клікою... І тут власне захована вся суперечність в штучно побудованій казъонній ідеології. Яка може бути єдність цілей між керованими народами й керуючою імперіялістичною клікою? Я-

кий може бути в них спільний шлях? Як може народ, загнаний до спільної держави при помочі кривавих воєн, скалічений тяжкою неволею на протязі історії, відноситись „з особливою повагою й почуттям глибокої подяки” до тих, що величають його катів і продовжають їх діло? Як може „рівний і суверенний” народ бути „керований” іншим народом? Як можуть бути погоджені централістичні змагання імперіялістичної кліки і змагання народу до повного самостійного вияву? Імперіялістична кліка заінтересована в централізації управління, народи — в самоуправі; імперіялістична кліка заінтересована в централізації господарського життя, народи — в повному всесторонньому вияві своїх країн; імперіялістична кліка заінтересована в нівеляції національних різниць, переправці всіх громадян на одне копито, народи — в розвитку своєрідностей своїх національних культур; імперіялістична кліка змагає до зосередження в своїх руках всіх багатств країни для зміцнення свого становища і для воєнних цілей, народи — до повного використання багатств своєї країни; вони не заінтересовані в імперіялістичних війнах, ані в існуванні імперіялістичної

кліки. Вступаючи в війну з народами, імперіялістична кліка змагає звичайно опертися на одному найсильнішому народові імперії, щоб при помочі підхлібств змобілізувати його для насильств над іншими народами внутрі й використати для піdboю нових країн і народів. Таким чином „єдність цілей і шляхів” установляються в кожній імперіялістичній державі при помочі тюрм, насильства й терору. Обов’язок офіційного славословлення російського народу й партії, широка сітка тюрм і концтаборів, та найбільша в світі поліція є яскравими доказами повищого по відношенні і до СССР. Цілі советсько-го патріотизму — це старі цілі царського імперіалізму. Вони накинуті народам терором.

Остается розглянути ще п’яту прикмету советського патріотизму — любов до своеї національної культури та мови. Вона грає роль спустової кляпки в радянській системі. При помочі цього пропагандивного гасла імперіялісти хочуть викликати ілюзію в народів, що вони, мовляв, живуть своїм національним життям, ослабити в них почуття натиску тяжкої централістичної системи. Яке її практичне значення видно з

того, як нахабно накидає імперіалістична кліка російську мову по урядах і містах всіх т. зв. „республік”. Також передовий загін — компартії тих „республік”, цурається своїх мов, лишаючи їх „простому народові”.

Теоретичне обґрунтування советського патріотизму, оперте на марксизмі, у В. Готта являється звичайним дурненьким крутійством. Маркс твердив, що пролетаріят не має батьківщини. Якщо Маркс і казав, що пролетаріят переможе рівночасно в усіх краях, розумів під тим всесвітню робітничу державу, чи точніше, майбутнє всесвітнє суспільство. Ніяких „священих земель”, ніяких особливих закутків у цьому суспільстві Маркс не передбачував. Він не думав робити патріотизму цих закутків „рушійною силою суспільства”, ані зв'язувати це суспільство особливими моральними вузлами з імперіалістичними кліками минулого цього закутка. Ніде Маркс не говорив і про вибраний народ, до якого з „особливою повагою” мають відноситися інші народи, та не запримічував у ніякого народу „особливого складу ума”. Всі ці теревені В. Готта про російський народ, — це перелицьоване гітлерівське расистське ба-

хло. На чолі всіх народів стоять „русские” з особливим складом ума”, далі йдуть „руssкі”, що будують багатонаціональну Росію”, а далі — всі інші, які мають „руssких” особливо поважати й особливо бути їм вдячними.

„Марксова” батьківщина — це соціальна система, яку він пропагував і в якій пролетаріят мав бути гегемоном. Що такі тенденції панували під впливом соціалізму взагалі, не тільки в марксизмі, свідчить хоч би вірш один Гайне, де він каже, що скрізь є одно й те саме небо, одна й та сама земля і тому байдуже, де його поховають: в людному місті, чи на пустині. Подібно і „самоотвержений малорос” Рильський, стараючися доказати свій ультрамарксизм, блес: „Моя батьківщина не предків ряди...” і т. д. і щойно кремлівський папа, стукнувши одного та другого рильського по голові, наказав їм писати, що їх батьківщиною є царі та їх генерали.

Невірно, що Ленін і Сталін уважали „всяке обмеження” національних „інтересів і традицій” ...за замах на корінні інтереси народів”. Сталін у своїх писаннях неоднократно повторяє: „питання стоять так на національному відтин-

ку, чи використані всі революційні можливості для пролетарської революції" і виразно каже, що треба боротися проти національного визволення, якщо воно йде в розріз з інтересами світового пролетаріату. Це було тоді ще, коли Сталін не мріяв стати диктатором. В свою чергу большевицька практика доказує, що всі, які хотіли „захищати свою національну незалежність”, опинилися в підвалих нквд і на Сибірі.

Сучасний советський патріотизм не має нічого спільногого з марксизмом. Він є витвором нової большевицької імперії.

Історичні корені цього патріотизму, подавані Готтом, такі ж фальшиві, як і теоретичні. В. Готт опирається на твердження, що Київська держава була спільною державою українців, росіян й білорусів. При цьому він росіян ставить на першому місці.

Твердження це натягане, а висновки, які робить з нього Готт, протилежні до дійсності. Київська держава сягала в певному часі своїми впливами аж до Балтійського Моря, затягаючи в їх орбіту частину нинішніх білоруських земель, але це не має рішального значення при визначуванні характеру тої держави. Рішальну роль грає тут не

держава, а народ, який творить державу й культуру даного періоду. Що торкається т. зв. Київської держави, то це був період формування українського, російського й білоруського народів. Сам факт, що повстали три народи, а не один, свідчить про те, що мусіло існувати три духові центри, а не один, і творились три історії народів, а не одна. Причини цього годі тут докладніше розглянути. Деякими з них була безумовно віддаленість та характер держави, які не позволили Києву так сильно відділовувати на ці землі, щоб злити північну етнічну масу з південною в одноціле.

Для окреслення характеру держави під національним оглядом треба визначити ролю поодиноких народів в цій державі, чи — в даному випадку краще сказати — предків цих народів. Якщо ж про це йде, то Київська Держава в часі приналежності до Києва північних земель представлялася так:

1. український елемент в ній становив переважну більшість по числу племен,
2. питома вага українських земель більша від північно-російських (більше число міст, які в тому часі презенту-

вали державу, та в більшості вищий їх розвиток від північних),

3. центр цілого життя був на півдні — в Києві. Київ надавав тон цілому життю, як політичному так і культурному. З ним, як з символом, зв'язаний патріотизм, з ним зв'язана письменницька творчість того часу, в якій відзеркалювалися державницькі погляди і змагання.

З вище наведеного виразно видно, що гегемоном Київської держави був український народ. Він у ній дійшов значного ступня свого формування, він створив культуру того періоду, він є суб'єктом того періоду історії на сході Європи. Принципи культури, витворені Київською державою, були чужі пізнішій російській державі, тоді коли вони далі природно розвивалися в Галицько-волинській державі. Чужими були свободолюбні погляди на владу, всупереч північному деспотизму Суздалля й Москви, чужий був релігійний обряд і щойно численні ув'язнення й висилки духовенства і мирян рішили справу в користь Москви (Мацієвич), чужі принципи в мистецтві (стиль), чужою була звичаєвість, яка чужою лишилась і досі. Ще в старовину, як тільки зродився

московський центр і став діяти, він відразу вороже наставлений до Півдня. Південь являється для нього конкурентом, який відділяє його від Візантії й Західної Європи та стояв на шляху до його гегемонії. Тому символічним являється для пізнішої історії України і Росії руйнування Києва Андрієм Боголюбським.

Ясно, що при такому стані речей не може бути мови про зв'язання патріотизму Київської держави з патріотизмом пізнішої російської держави, чи з патріотизмом ССРР, як це пробує робити В. Готт. Рівнож і в період упадку Києва а зросту московського центру, в період російської імперії не могло його бути. В. Готт твердить, що „слов'янські народи” протягом богатьох століть будували „багатонаціональну Росію”. Як це так? То поодинокі народи не хотіли будувати своїх держав, а будували Росію? Що ж це за дивні народи, що подібних їм у світі нема? А чому ж тоді ці народи дожили до ХХ-го століття як темна селянська маса, без свого промислу, без своєї інтелігенції, без свого друкованого слова? Чи може також і цього не хотіли?

Кривавий царський гніт народів В.

Готт називає будовою спільної держави. Кривавий підбій Кавказу й Азії, де не було ніодного росіяніна, — збиранням „руських земель”. Роздання царським генералам українських земель і закріпачення українського народу за Гетьманщини виходить у Готта „допомогою братнього російського народу”. Вже Ленін уважав землі царської імперії в Азії і Європі позакорінними російськими землями — колоніями Росії. А якщо це колонії, то яка ж може бути мова, наприклад, про будування спільної батьківщини муринами й англійцями? Яка мова про спільний патріотизм? В. Готт — видно за прикладом „батька” Сталіна, розвиває Леніна, розвиває його так, що договорюється до очевидних нісенітниць. Як на ділі виглядала будова „спільної батьківщини”, нехай покажуть історичні факти.

1169. р. Андрій Боголюбський пішов походом на Київ і зруйнував його, пограбувавши сильно населення.

1492 - 1494. рр. Іван III. зробив два походи на смоленські і чернігово-сіверські міста і підкорив їх.

1500. р. повстали чернігово-сіверські князі. Іван III. робить третій похід та

в 1505. р. підкорює Чернігово-Сіверщину вдруге.

1654. р. зломивши Переяславський договір, цар насилає до головних міст України своїх воєводів.

1659. р. гетьман Іван Виговський зриває з Москвою та розгромлює царське військо під Конотопом.

1665. р. завівши „Московські статті” на Україні, цар наказує стягати податки з українських селян у свою казну.

1666. р. цар наставляє у всіх більш значних містах України своїх воєводів та заводить свої порядки в Україні.

1667. р. в Андрушові Москва ділиться Україною з Польщею.

1708. р. гетьман Мазепа ვикористовує мосвосько-шведську війну та плянує підірвати Україну від Москви.

1709. р. бій під Полтавою проти царя Петра I. Цього ж року царська війська руйнують Запорізьку Січ. Запорожці переселюються на Дунай у володіння кримського хана. Воліли татар, ніж „спільну батьківщину Росію”.

1723. р. ув'язнення гетьмана Павла Полуботка.

1764. р. скасування гетьманщини — решток української державності.

1761 - 1774. рр. боротьба селян і козаків проти закріпачення в селі Кліщинцях.

1763. р. указ Катерини проти обмеження вільного переходу селян на Лівобережній Україні.

1775. р. друге руйнування Запорізької Січі.

1782. р. поділ Лівобережжя на три намісництва: Київське, Чернигівське і Новгород-Сіверське.

1783. р. остаточне закріпачення селян Лівобережної України.

1820. р. повстання селян на Півдні України і на Дону.

1825 - 26. рр. повстання Чернигівського Полку на Україні.

1847. р. арешт Кирило-Методиївців.

1876. р. указ про заборону друкувати українською мовою.

1902. р. селянські повстання на Полтавщині.

1910. р. селянські рухи на Чернигівщині.

1917. р. створено Українську Центральну Раду.

1918. р. — 22. січня — проголошення Самостійної України. В тому ж році — похід червоного імперіялізму на Київ.

1919. р. другий похід на Київ (6.лют.).

Так будував спільну батьківщину український народ. Побачимо, як будували її інші народи:

ПІДКОРЕННЯ ПРИБАЛТИКИ

1583. р. Іван Грозний підкорив землі в поріччі Двини, Полоцьк, Лівонію (терени між Ризькою затокою й озером Пейпус) з метою дістатися до Балтійського моря. Це викликує війни з Литвою, Польщею і Швецією.

1721. р. використавши війну Швеції з Польщею, цар Петро І. завоював Лівонію й Естляндію та укріпився в Карелії.

1772, 1793, 1795. рр. в наслідок поділу Польщі на спілку з Австрією і Прусією, Катерина II. загарбує Курляндію, Литву і Білорусь.

ПІДКОРЕННЯ АЗІЇ

1552. р. Іван Грозний підбив і зруйнував Кахахське ханство.

1556. р. він же підбив Астраханське ханство.

1560. р. і дальші роки — підбій азійських татар, бурятів, тунгузів.

1561. р. похід Єрмака — „Покорителя Сибіри” — вздовж ріки Іртиш.

1620 р. „Здобичники і ватажки” типу Єрмака підбили терени до ріки Єнісей, а в 1640 р. прийшли до Тихого Океану, Амуру й кордонів Монголії.

В другій половині XVI. ст. російські імперіялісти підбивають Башкірію, що охоплюєвала територію середнього й південного Уралу та башкірський і калмицький народи. Колоніяльний визиск цих теренів відбувається так, що всякі „охочі люди” відвідували їх, грабували і присмирювали населення і, таким чином, „підводили під високу руку московського государя”.

1864 - 1873. рр. — підкорення узбеків, туркменів, таджиків.

ПІДБІЙ КАВКАЗУ

1801. р. Олександер I. одностороннім маніфестом прилучив Грузію до Росії. (Грузія в 1783. р., загрожена Туреччиною, прийняла протекторат Росії).

1828. р. Микола I. підбиває велику частину Вірменії, прикаспійської землі і Азербайджан.

БОРОТЬБА ПРОТИ ПОНЕВОЛЕННЯ

Ці загарбницькі війни не були, як сказано вище, будовою спільної держави народами. Не були вони змаганням і самого російського народу, який поносив увесь тягар тих воєн та не раз бунтувався проти їх інспіраторів, а в хвилях покори виливав свій протест в безнадійно сумних піснях. Це загарбництво було ділом царської імперіалістичної верхівки. Вона була його творцем. Вона була тими „патріотами”, про яких стільки виписують сталінські писаки. Це їхні традиції, а не традиції народів перейняла сучасна сталінська верхівка; їх змагання, а не змагання народів, вона продовжує своєю політикою підбоїв. Що так є на ділі — свідчать численні повстання народів, в тому числі і самого російського народу.

1667 - 1678. рр. вибухло повстання селян під проводом донського козака Степана Разіна, яке своїми розмірами охопило ціле Поволжя. Ватажка цього повстання, як героя, російський народ співав у своїх піснях.

1773 - 1775. рр. знов повстали селяни і козаки над Уралом і Волгою на чолі з Омеляном Пугачовим.

Разом з Омеляном Пугачовим повстали Казахи. Вони особливо визначилися в боях та дійшли побідно аж до Волги. Менших повстань і бунтів в рр. 1826 - 1834 начислено 145, а в рр. 1838 - 1854 було 848.

БОРОТЬБА СИБІРСЬКИХ НАРОДІВ

В 30 і 40-их роках XIX. ст. вибухло повстання ненців під командуванням Вауля П'ятомлина.

В 1864. р. відкрито сепаратистичні сибірські організації на чолі з Миколою Ядринцевим.

БОРОТЬБА НАРОДІВ ПОВОЛЖЯ І БАШКІРІЇ (башкирів, татар, марійців, мордви, чувашів).

Боротьба цих народів переростає в повстання в наслідок зігнання з землі місцевого населення та передачі їх земель колоністам. Повстання вибухли в 1840. р. і 1874. р. в Башкирії.

В 1906. р. заборонено народам Комі і калмикам поселюватися більше, як 10 км. від російських колоній. Це викликало серед них повстання.

БОРОТЬБА НАРОДІВ СЕРЕДНЬОЇ АЗІЇ

1783 - 1794. рр. в Казахстані тривало повстання під проводом казахського героя Сарима Датова.

1813. р. генерал Скоболєв штурмує туркменську твердиню.

В 30-их і 40-их роках XIX. ст. знову вибухло повстання казахів. Безпосередньою причиною його було відібррання земель. Найсильніші виступи були в рр. 1837 - 1838 під проводом Ісетая Тайманова, якого підтримував народний поет Махамбет.

1875 - 76. рр. повстали узбеки. З 1838 до 1898. рр. було 608 повстанських виступів, серед яких найбільший був у 1885. р.

1916. р. був роком великого повстання, що тривало до лютого 1917. р.

БОРОТЬБА НАРОДІВ КАВКАЗУ

Чеченовський герой Шаміль, об'єднавши чеченців, інгушів, дагестанців і інші народи, оголосив війну „Газават”, що тривала 20 років. Тільки в 1864. р. вдалось дещо присмирити повстання.

1804. р. грузини підняли повстання у верхів'ях ріки Араган. Слідуючі пов-

стання вибухли в роках: 1807, 1812, 1841.

1877. р. — повстання в Абхазії.

1870 - 80. pp. повстання в Азербайджані.

1885 - 86. pp. — повстання в Вірменії.

В час революції в Росії Грузія, Вірменія й Азербайджан проголосили свої самостійні держави. Покорили їх знову червоні імперіялісти.

Оце короткий, далеко неповний перегляд боротьби народів проти сковування їх в кайдани імперії. Ось так виглядає будова „спільної батьківщини” багатонаціональної Росії, про яку трублять сучасні червоні імперіялісти. Кривава будова. Вона викликала патріотизм у народів, але, патріотизм не імперський, а патріотизм, оснований на любові до свободи, до свого власного народу. Цій любові відповідала страшна ненависть до імперії і до її „патріотів”, славлених Готтом і компартією.

В загальну формулу советського патріотизму входить пункт про першенство російського народу. Цей пункт особливо в останній період війни і після війни большевицькі творці народнього ентузіазму розвивають до безконечності. Вони в своєму змаганні перевиконати

плян договорюються часом, як то кажуть, до білої гарячки. Я вже згадував про дурійку на пункті „особливого складу русского ума”. Але сталінські патріоти потрапили іще лішого „коника викинути”. Ось один з таких „патріотів” договорився до того, що „російська людина” являє сообою ту людину, про яку „мріяли найкращі уми людства”... („Правда”, 7. липня 1945. р. стаття Лебедєва). Ясно, що після цього з п. Лебедіевим може дискутувати тільки лікар психіятр. Але... радянська преса є урядова, отже не могло піти в світ таке божевілля без апробати всіх центрів до найвищого. Що ж тоді воно означає? А ось що. Поза тим, що Лебедіев, знаючи звичку радянських мас мовчати, загнався так далеко, що втратив рівновагу, саме „вивідовування” російського народу серед інших народів в загальному є продумане і плянове. Мета цього проста і, так сказати, прозаїчна. Большевики хочуть впійти в народи СССР поняття вищості російського народу, щоб таким чином викликати в них охоту наслідувати його і промостити шлях до асиміляції народів СССР.

Асиміляція — ось ціль, яку переслідує та ціла метушня з вищістю російсь-

кого народу і той патріотичний крик, який зчинила большевицька імперіялістична верхівка. Асиміляція є той угловий камінь, на якому базується національна політика большевиків. Асиміляція відповідає всеціло змаганням інтересам імперіялістичної верхівки СССР. Вона уодностайнює суспільство й дає основу централістичній системі, необхідну для імперіялістів, вона в разі успіху усуває можливості повстання конкурючих центрів в ім'я національних інтересів, вона улегшує повне панування над народами.

Яка корись російському народові з асиміляції? Ніяка. Вона пхає російський народ до боротьби з іншими народами, вона наставляє його агресивно по відношенні до інших народів та пхає до воєн, які його коштують мільйони жертв, господарської руїни, нужди та голоду. Користь і одинока користь в асиміляції є для панівної імперіялістичної верхівки. Вона її вигадує, вона її і проводить.

Сучасна большевицька імперіялістична верхівка нераз кричить проти верхівки Миколи II-го, проти її політики супроти народів. Наївним твердженням большевицькі імперіялісти хочуть вмовити, що вони й справді почали в корені

нову політику по відношенні до народів. В дійсності однак справа стоїть навпаки. Большевики лають царську верхівку не за те, що вона силою держала народи в своїй імперії (як ми бачили раніше, вони це похваляють), але за те, що своїм незамаскованим шовінізмом вона активізувала ці народи і перешкоджувала їх асиміляції; за те, що своєю глупотою вона запровадила імперію в 1917 р. до розпаду на національні держави...

В своїй пресі большевики виразно говорять, що Ленін врятував Росію, не допустивши до розпаду на поодинокі держави („Правда“). Цю, а не іншу протилежність з царською політикою підтверджує і Готт, цитуючи слова Сталіна: „Радянський патріотизм не роз'єднує, а навпаки, згуртовує всі нації і народності нашої країни...“

Советський патріотизм — це черговий імперіалістичний блахман, штучно спрепарований, щоб улеглити асиміляцію й поневолити народи СССР.

Він ще має нічого спільногого з змаганням пролетаріяту до соціалізму, ані з патріотизмом народів СССР. Своїм корінням він сидить у царській імперіалістичній традиції, а його змістом є російська імперія.

В СССР ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЧЕ ДИКТАТУРА ПРОЛЕТАРІАТУ, А ДИКТАТУРА СТАЛІНСЬКОЇ ПРАВЛЯЧОЇ КЛІКИ.

ГЕТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКУ ДИКТАРУ НАД ЕВРОПОЮ! ХАЙ ЖИВУТЬ САМОСТІЙНІ НАЦІОНАЛЬНІ ДЕРЖАВИ УСІХ НАРОДІВ!

ТРИВКИЙ МИР У СВІТІ НЕМОЖЛИВИЙ ДОТИ, ДОКИ ПОВНІСТЮ НЕ БУДЕ ЗДІЙСНЕНИЙ ПРИНЦИП САМОВИЗНАЧЕННЯ НАРОДІВ.

НА СХОДІ ЕВРОПИ НЕ МОЖЕ БУТИ МИРУ БЕЗ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ. ХАЙ ЖИВЕ ВИЗВОЛЬНО-РЕВОЛЮЦІЙНА БОРОТЬБА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЗА УССД!

Оригінал виданий циклостилевою брошюрою на 19 ст. друку.
Формат 150x205 см.